

Datum
2023-11-27

Diarienummer
KS-2023/2129.142

Handläggare
Andrej Börjesson
Andrej.Borjesson@huddinge.se

Mottagare

Riktlinje för civil beredskap i Huddinge kommun 2024-2027

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. *Riktlinje för civil beredskap i Huddinge kommun 2024-2027*, enligt bilaga 1 till förvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 29 november 2023, antas.
2. *Riktlinjer för krisberedskap i Huddinge kommun 2020-2023*, som antogs av kommunfullmäktige den 9 december 2019 (§13), upphävs.

Sammanfattning

Kommunen ska enligt 2 kap. 1 § i lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH), för varje ny mandatperiod, fastställa en plan för hur den ska hantera extraordinära händelser. Enligt förordning (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap ska kommunen dessutom ha de planer som behövs vid höjd beredskap.

Riktlinje för civil beredskap i Huddinge kommun 2024-2027 (bilaga 1) föreslås utgöra kommunens styrdokument för fredstida krisberedskap och civilt försvar.

Dokumentet styr vilken roll nämnder, kommunstyrelsen och bolag (Huddinge Samhällsfastigheter AB och Hüge Bostäder AB) har i det förebyggande och förberedande arbetet samt vid inträffade allvarliga händelser. Vidare ställs krav på vilken förmåga koncernen ska ha för att kunna hantera allvarliga händelser och uppnå riktlinjens syften. Det tydliggörs också hur planering och uppföljning inom området civil beredskap ska genomföras.

Riktlinjen innehåller slutligen en beskrivning av det arbete som planeras för åren 2024-2027 för att möta de utmaningar som framgår av kommunens risk- och sårbarhetsanalys.

Beskrivning av ärendet

Kommunen ska enligt 2 kap. 1 § i LEH, för varje ny mandatperiod, fastställa en plan för hur den ska hantera extraordinära händelser. Planen ska ta hänsyn till kommunens risk- och sårbarhetsanalys.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2023-11-27

Diarienummer
KS-2023/2129.142

I *Överenskommelse om kommunernas krisberedskap* som slutits mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) preciseras kravet: kommunen ska ta fram ett styrdokument som beskriver arbetet med krisberedskap. Det ska innehålla

- övergripande styrning av arbetet med krisberedskap
- kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys
- kommunens ambition i arbetet med sitt geografiska områdesansvar
- vilken planering som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden.

Enligt förordning (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap ska kommunen dessutom ha de planer som behövs vid höjd beredskap. Arbetet med civilt försvar och planeringen inför höjd beredskap sammanfaller ofta med krisberedskapsarbetet. *Riktlinje för civil beredskap i Huddinge kommun 2024-2027* (bilaga 1) föreslås därför utgöra kommunens styrdokument för både krisberedskap och civilt försvar. Begreppet *civil beredskap* har etablerats i Sverige som ett samlingsnamn för arbetet med fredstida krisberedskap och civilt försvar.

Nu gällande riktlinje för krisberedskap omfattar åren 2020-2023 och föreslås ersättas av den nu föreslagna riktlinjen. Huddinge kommun har inga befintliga styrdokument som beskriver arbetet med civilt försvar, som ska ersättas.

Innehåll i Riktlinje för civil beredskap i Huddinge kommun 2024-2027

Riktlinjen beskriver syftet med kommunens arbete med civil beredskap: att värna samhällets skyddsvärden:

- Människors liv och hälsa
- Samhällets funktionalitet
- Demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter
- Miljö och ekonomiska värden
- Nationell suveränitet

Dokumentet styr vilken roll nämnder, kommunstyrelsen och bolag (Huddinge Samhällsfastigheter AB och Huga Bostäder AB) har i det förebyggande och förberedande arbetet samt vid inträffade allvarliga händelser. Vidare ställs krav på vilken förmåga koncernen ska ha för att kunna hantera allvarliga händelser och uppnå riktlinjens syften. Det tydliggörs också hur planering och uppföljning inom området civil beredskap ska genomföras.

Styrning, ansvarsförhållanden och organisation i extraordinära händelser och höjd beredskap beskrivs särskilt. Anledningen är att dessa situationer innefattar särskilda juridiska förhållanden. I övrigt pekar riktlinjen i regel inte ut specifika händelsetyper. Utgångspunkten är i stället att kommunen ska ha förmåga att hantera, och arbeta förebyggande mot, många typer av störningar och händelser.

Riktlinjen innehåller slutligen en beskrivning av det arbete som planeras för åren 2024-2027 för att möta de utmaningar som framgår av kommunens risk- och sårbarhetsanalys.

Förändringar i förslaget till ny riktlinje

En tydlig skillnad, jämfört med nu gällande riktlinje, är som tidigare nämnts, att riktlinjen omfattar civilt försvar. Motivet är dels att kommunen har saknat styrning av detta område, dels att det bedöms bidra till ökad effektivitet och synergieffekter att behandla fredstida krisberedskap och civilt försvar gemensamt.

I de nuvarande riktlinjerna används begreppet *kris* i fler sammanhang än nu. I den nu föreslagna riktlinjen används främst *allvarlig händelse* som samlingsnamn.

Jämfört med tidigare finns flera skrivningar i det nya förslaget som öppnar upp möjligheten att centralisera arbetsuppgifter, om det bedöms lämpligt. I den befintliga riktlinjen är ansvaret mer strikt utlagt på respektive nämnd, kommunstyrelsen eller bolag.

Kraven på kommunens förmåga att hantera allvarliga händelser är högre ställda i det nya förslaget.

Riktlinjens förhållande till andra styrdokument

Under föregående mandatperiod har ett program för trygghet och säkerhet utgjort ett samlande styrdokument för ett antal frågor som exempelvis trygghet, brottsförebyggande arbete, informationssäkerhet och krisberedskap. Hösten 2023 pågår revidering av programmet.

Under programmet, i dokumenthierarkin, utgör den nu föreslagna riktlinjen det styrande strategiska dokumentet för civil beredskap. Riktlinjen ställer krav på planer som ska finnas på förvaltningsnivå. I två fall (plan för extraordinära händelser och utbildnings- och övningsplan) finns statliga krav på planerna och deras innehåll.

Vid sidan av riktlinjen och underliggande dokument återfinns juridisk reglering i kommunstyrelsens och krisledningsnämndens reglementen, och i förekommande fall tillhörande delegationsordningar.

En översikt över styrdokument inom området civil beredskap finns i bilaga 2.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelsens förvaltning har tagit fram förslaget på riktlinje med utgångspunkt i åtgärdsförslagen i kommunens risk- och sårbarhetsanalys.

Samtliga förvaltningar, Huddinge Samhällsfastigheter AB och Huga Bostäder AB har under hösten 2023 beretts möjligheter att bidra i framtagandet av den aktuella riktlinjen samt inkomma med synpunkter på förslaget.

Den föreslagna riktlinjen kommer påverka dels kommunkoncernens förutsättningar för arbete med civil beredskap, dels kärnverksamhetens och medarbetarnas förhållande till området. Vidare påverkas kommunens förmåga att hantera allvarliga händelser.

Datum
2023-11-27

Diarienummer
KS-2023/2129.142

Det nya förslaget bedöms öka flexibiliteten avseende ansvarsfördelning i det förebyggande och förberedande arbetet. Önskemål har framkommit från flera förvaltningar som handlar om att arbetsuppgifter centraliseras. Det skulle möjliggöra ett ökat fokus på kärnuppdraget inom fackförvaltningarna. Kommunstyrelsens förvaltning ser positivt på att riktlinjen ökar möjligheten för sådana lösningar.

Kommunkoncernens kärnverksamheter och deras medarbetare kommer involveras mer i området civil beredskap. Omvärldsutvecklingen och de utmaningar som beskrivs i kommunens risk- och sårbarhetsanalys innebär oundvikligen att verksamheter och medarbetare redan i dag berörs av civil beredskap. Denna påverkan kommer troligtvis öka. Riktlinjens krav ligger i linje med en sådan utveckling. Kraven innebär att arbetsgrupper och medarbetare exempelvis behöver samtala och reflektera kontinuerligt kring risker och medarbetarens roll i allvarliga händelser.

Kommunstyrelsens förvaltning ser att en påverkan på den kommunala verksamheten är svår eller omöjlig att undvika. Det finns samtidigt möjligheter att arbetet inom civil beredskap inte bara leder till en ökad krishanteringsförmåga utan även till synergieffekter som kan bidra till kärnverksamheten.

Den huvudsakliga effekten av riktlinjen är att kommunkoncernen ska kunna bibehålla god förmåga eller, i de fall det behövs, höja förmågan att hantera allvarliga händelser. Med de krav som ställs och det utvecklingsarbete som pekas ut bedömer kommunstyrelsens förvaltning att en markant förmågehöjning kommer ske under mandatperioden.

I den nu föreslagna riktlinjen ställs krav på att arbetet med civil beredskap genomsyras av jämlikhetsperspektivet och barnperspektivet, vilket inte framgår explicit i nuvarande riktlinjer. Därmed bör riktlinjen ha en positiv inverkan avseende social hållbarhet och efterlevnad av barnkonventionen.

Bedömningen är att de krav som ställs på kommunen, i den inledningsvis nämnda lagstiftningen och överenskommelsen, uppfylls i riktlinjerna. Kommunstyrelsens förvaltning föreslår att föreliggande förslag till riktlinje antas.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Historiskt har statliga medel utgjort en viktig del av kommunens finansiering av arbetet med civil beredskap. Kommunens aktuella riskbild, Sveriges totalförsvarsutveckling och följaktligen kraven i den nu föreslagna riktlinjen kräver ett högre arbetstempo och mer resurser. Följaktligen kommer utvecklingsarbetet som beskrivs i riktlinjen behöva beaktas och värderas i samband med kommunens budgetplanering under de aktuella åren.

Inom området kontinuitetsplanering kommer också investeringar krävas under perioden. En avgörande del handlar om robust fastighetsdrift och beskrevs närmare i ett ärende till fullmäktige 20 mars 2023 (KS-2023/164). Med stor sannolikhet kommer ytterligare investeringar behöva bli aktuella. Omfattningen av dessa är svårbedömd och beror på vilka beslut som tas kommande år gällande statens ansvar inom området, eventuella investeringsstöd och förutsättningar för

Datum
2023-11-27

Diarienummer
KS-2023/2129.142

samverkan med exempelvis grannkommuner eller Södertörns brandförsvarsförbund. Även förslag på nya investeringar behöver omhändertas och värderas i budgetprocessen.

En juridisk konsekvens är att kommunstyrelsens delegationsordning behöver anpassas till begreppet *civil beredskap* som används i den nu föreslagna riktlinjen. En sådan anpassning behandlas i ett eget ärende.

Camilla Broo
Kommundirektör

Anna Tengelin Skoog
Biträdande kommundirektör

Bilagor

- Bilaga 1. Riktlinje för civil beredskap i Huddinge kommun 2024-2027
- Bilaga 2. Översikt styrdokument civil beredskap

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder
Huddinge Samhällsfastigheter AB
Huge Bostäder AB
Länsstyrelsen i Stockholms län